

Centrum informacji w Zespole Szkół Integracyjnych w Sokółce

Bożena DASZUTA, Katarzyna NARBUTT

Projekt przeobrażenia biblioteki w nowoczesne centrum informacyjne powstał, gdy dyrekcja, Europejska Fundacja Rozwoju Osób Niepełnosprawnych (EFRON) i władze samorządowe postanowiły rozbudować szkołę, a tym samym powiększyć powierzchnię biblioteki. Zarówno dyrekcja szkoły, jak i władze widziały potrzebę komputeryzacji biblioteki. Przedsięwzięcie powiodło się, a efekt jest widoczny od stycznia 2004 r., kiedy to w szkole powstało multimedialne centrum informacyjne. Korzysta z niego 530 uczniów i 63 nauczycieli.

Zadania biblioteki – centrum informacji

Biblioteka szkolna wspomaga realizację programów nauczania i wychowania, edukację kulturalną i informacyjną uczniów oraz służy kształceniu ustawicznemu nauczycieli. Te właśnie zadania wyróżniają ją spośród innych typów bibliotek. Jako nierozdzielna część szkoły realizuje zadania zapisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a zwłaszcza udziela pomocy w nabywaniu przez ucznia umiejętności „poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną, a także rozwijania sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań”.

Umiejętności te uczniowie zdobywają w trakcie całego procesu dydaktycznego, podczas większości zajęć edukacyjnych, za co odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, a więc także nauczyciele

bibliotekarze. Biblioteka pełni rolę pracowni ogólnopredmiotowej. Duża liczba zgromadzonych programów multimedialnych pozwala na przeprowadzanie zajęć z różnych przedmiotów, a połączenie z internetem umożliwia korzystanie z ogromnych zasobów wiedzy dostępnych w sieci. Największą siłą tych zasobów jest ich ilość oraz dostępność. Pomoc przy wyszukiwaniu informacji, a tym samym kontrolowanie korzystania z tego źródła informacji, to zadanie nauczyciela bibliotekarza.

Do zadań centrum należy:

- przygotowanie uczniów i nauczycieli do umiejętnego korzystania z wszelkich źródeł informacji, przydatnych w dalszym kształceniu lub pracy zawodowej;
- umożliwienie tworzenia nowych informacji i dokumentów zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli;
- stworzenie warunków do rozwijania własnych zainteresowań przez uczniów oraz do przyjemnego spędzania czasu wolnego;
- stworzenie banku informacji o różnych dokumentach zgroma-

dzonych w szkole oraz o możliwości korzystania z innych placówek informacyjnych.

Obecnie bibliotekarze zajmują się komputeryzacją zbiorów bibliotecznych.

Zasady funkcjonowania biblioteki – centrum informacji

Efektywne funkcjonowanie biblioteki szkolnej – centrum informacyjnego uzależnione jest od kilku czynników.

- **Lokal** – biblioteka znajduje się na pierwszym piętrze szkoły, obok jest winda, co umożliwia łatwy dostęp uczniom niepełnosprawnym. Czytelnia jest dobrze oświetlona, z możliwością łatwego wietrzenia i odpowiednią temperaturą. Warunki niewątpliwie spełnia powierzchnia, czyli 100 m² dla czytelnia i oddzielne pomieszczenie dla wypożyczalni. Sala multimedialna dysponuje 15 stanowiskami komputerowymi z połączeniem internetowym, urządzeniem wielofunkcyjnym, projektorem multimedialnym,

Biblioteka szkolna jest azylem i miejscem przyjemnego spędzania czasu wolnego.

for. Zespół Szkół Integracyjnych w Sokółce

ekranem, tablicą interaktywną, skanerem.

- **Pracownicy** – na pełnym etacie zatrudniony jest dyplomowany nauczyciel bibliotekarz z wyższym wykształceniem bibliotekoznawczym i przygotowaniem pedagogicznym, oligofrenopeda, przeszkolony na kursie „Opiekun szkolnego centrum multimedialnego i informacyjnego”; na pół etatu pracuje filolog polski z podyplomowym kursem kwalifikacyjnym z bibliotekoznawstwa. Opieką techniczną zajmuje się nauczyciel informatyk.

- **Czas udostępniania** – dostosowany jest do rozkładu zajęć szkolnych we wszystkich dniach tygodnia. Biblioteka pracuje od 7.30 do 15.30, więc zarówno przed lekcjami, jak i po nich uczeń ma dostęp do zgromadzonych zbiorów.

- **Różnorodne i atrakcyjne formy pracy** – skierowane są do indywidualnego czytelnika oraz do małych i większych grup uczniów. Ścisła współpraca ze wszystkimi nauczycielami pozwala na pełną realizację zaplanowanych form pracy z czytelnikiem.

- **Cechy charakterystyczne biblioteki** – centrum dydaktyczno-informacyjnego szkoły:

- Różnorodność gromadzonych dokumentów (nie tylko dokumentów piśmienniczych, lecz także audiowizualnych i multimedialnych).

- Możliwość korzystania przez uczniów i nauczycieli:

- ze wszystkich gromadzonych dokumentów,
- z bogatego skomputeryzowanego warsztatu informacyjnego, w tym internetu,
- z aparatury technicznej, zwłaszcza z urządzeń powielających i komputerów.

- Wykorzystywanie zbiorów i pomieszczeń centrum do prowadzenia zajęć przez nauczycieli różnych przedmiotów.

fot. Zespół Szkół Integracyjnych w Sokółce

Różnorodne formy pracy skierowane są do indywidualnego czytelnika oraz do małych i większych grup uczniów.

Działania edukacyjne centrum

Rokrocznie biblioteka włącza się w przygotowywane w szkole dni otwarte. Są one przeważnie w maju, więc obchody te łączy się z Dniami Książki dla Dzieci. W ostatnim czasie zaproponowaliśmy dużą akcję pod hasłem „Kawalerowie Orderu Uśmiechu”. Każda klasa pod okiem wychowawcy wybrała jednego z nagrodzonych i przygotowała wiadomości o nim. Klasy I-III wykonały plakaty, klasy IV-VI portfolio, klasy gimnazjalne prezentacje multimedialne. Nasza biblioteka – centrum informacji zamieniła się w galerię, gdzie można było obejrzeć wszystkie prace wykonane przez uczniów poszczególnych klas. Ciekawym elementem okazała się prezentacja multimedialna na temat historii Orderu Uśmiechu. Dobrym pomysłem było zastosowanie dramy, ukazującej przebieg dekoracji tym odznaczeniem. Najwięcej emocji wywołało trudne zadanie wypicia soku z cytryny.

Nauczyciele naszego zespołu szkół przygotowują także Majowe Spotkania Biblioteczne. Do udziału w tej imprezie zapraszano wszystkie szkoły podstawowe z Sokółki i okolic. Organizatorzy przygotowują różnorodne konkursy i zabawy dla przybyłych drużyn. Takie spotkania wspa-

niale integrują zarówno nauczycieli bibliotekarzy, jak i uczniów. To nie tylko miła forma spędzania czasu, lecz przede wszystkim sposób zaznaczenia roli biblioteki w każdej szkole.

W naszej bibliotece działa też koło przyjaciół książki. Na spotkaniach uczniowie poszerzają swoją wiedzę na temat pracy biblioteki, organizują imprezy i konkursy czytelnicze. Uczniowie klas I biorą udział w uroczystości przyjęcia w poczet czytelników.

Cykliczną imprezą organizowaną w bibliotece jest szkolne święto ortografii. Poszczególne klasy są reprezentowane przez czteroosobowe zespoły. Drużyny rozwiązują zadania o różnym stopniu trudności. Uczniowie układają wyrazy w porządku alfabetycznym, zdania z „trudnymi” wyrazami, rozwiązują krzyżówki ortograficzne. Zespoły miały też za zadanie przygotowanie prezentacji pod hasłem „W królestwie ortografii”. Kolejnym zadaniem było napisanie przez wszystkich uczniów dyktanda. W ten sposób został wybrany mistrz ortografii.

W opinii czytelników biblioteka szkolna służy nie tylko zdobywaniu niezbędnej wiedzy i rozwoju kulturalnego, lecz także jest azylem i miejscem przyjemnego spędzania czasu wolnego. □

Bożena DASZUTA
Katarzyna NARBUTT

Sokółka, Zespół Szkół Integracyjnych